R O M Â N I A

CURTEA DE APEL CLUJ
SECȚIA A II-A CIVILĂ, DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

Dosar nr. .../117/2013

Î N C H E I E R E

Şedința publică din data de 24 noiembrie 2014
Instanța constituită din:
PREŞEDINTE:
JUDECĂTOR: JUDECĂTOR:
GREFIER:

S-a luat în examinare recursul declarat de către reclamantul CHIŞ PETRU împotriva sentinței civile nr. ... din data de 20.01.2014, pronunțată în dosarul nr. .../117/2013 al Tribunalului Cluj, în contradictoriu cu intimata ADMINISTRAȚIA FINANȚELOR PUBLICE CLUJ, având ca obiect anulare act de control taxe şi impozite.

La apelul nominal făcut în şedință publică se prezintă reclamantul recurent personal.

Procedura de citare este îndeplinită legal.

S-a făcut referatul cauzei, după care se constată că intimata a depus la dosar un punct de vedere raportat la sesizarea CJUE pentru interpretarea art. 110 din TFUE în ceea ce priveşte respectarea normelor comune privind concurența, impozitarea şi armonizarea legislativă.

I se comunică un exemplar al notelor de şedință formulate în cauză reclamantului, care arată că lasă la aprecierea instanței sesizarea CJUE pentru interpretarea art. 110 din TFUE.

C U R T E A :

I. Obiectul acțiunii şi cadrul procesual

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Cluj la data de 08.05.2013 reclamantul Chiş Petru a solicitat în contradictoriu cu pârâta Administrația Finanțelor Publice Cluj anularea deciziei de calcul a taxei de poluare, restituirea sumei de ... lei plătite cu titlu de taxă pentru emisii poluante pentru autovehicule la data de 30.01.2013, precum şi la plata dobânzii legale, cu cheltuieli de judecată.

II. Situația de fapt

1. Reclamantul a achiziționat un autoturism marca OPEL ZAFIRA fabricat în anul 2001 şi înmatriculat în Germania.

În vederea înmatriculării autovehiculului în România, reclamantul a achitata o taxă de poluare în sumă de … lei, calculată de autoritățile române prin decizia DIN 30.01.2013.

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Cluj la data de 8 mai 2013, reclamantul a solicitat în contradictoriu cu pârâta ADMINISTRAȚIA FINANȚELOR PUBLICE CLUJ restituirea taxei percepute.

2. Prin Sentința civilă nr. …/2014, Tribunalul Cluj a respins ca nefondata cererea reclamantului.

În considerentele hotărârii Tribunalul a constatat, coroborând dispozițiile art.4 din lege cu art.110 din TFUE, că norma internă nu cuprinde dispoziții contrare dreptului european, întrucât nu creează o situație de discriminare a produselor importate față de cele naționale, nici noi şi nici second hand.

III. Recursul declarat împotriva sentinței Tribunalului Cluj

1. Reclamantul a declarat recurs la data de 18.02.2014, competența soluționării căii de atac revenind Curții de Apel Cluj, aceasta fiind instanță de ultim grad în materia contenciosului administrativ.

Criticile aduse de reclamant hotărârii atacate vizează, în esență, faptul că taxa instituita prin Legea nr.9/2013, a cărei restituire o solicită, contravine art.110 din T.U.E., fiind aşadar ilegală.

Reclamantul arată că, prin noua taxă, sunt descurajate cumpărările de autovehicule din țările UE, în beneficiul celor de pe piața internă.

2. Curtea de Apel Cluj, învestită cu soluționarea recursului declarat a apreciat, din oficiu, că se impune sesizarea CJUE în vederea pronunțării unei hotărâri preliminare cu privire la interpretarea prevederilor art. 110 din TUE., solicitând punctele de vedere ale părților în acest sens.

a) Reclamantul nu şi-a exprimat punctul de vedere vis a vis de necesitatea sesizării CJUE..

b) Pârâta a apreciat că în cauza nu este necesară sesizarea CJUE, întrucât, în mod neechivoc, taxa internă nu contravine prevederilor tratatului.

Se arată în motivarea acestei opinii că în Legea nr. 9/2012 nu există dispoziții care să aducă atingere TFUE, prin abrogarea O.U.G. 50/2008 înlăturându-se discriminările care au fost avute în vedere de CJUE la momentul pronunțării hotărârii în cauza Tatu. Astfel, prin noua lege s-a instituit taxa pe emisii poluante, prevăzându-se clar categoriile de autoturisme ce sunt supuse taxei, aceasta aplicându-se atât celor achiziționate deja în România, cât şi în privința celor provenind din alte stat UE. Dispozițiile legale cuprinse în OUG nr. 1/2012, prin care se prevedea scutirea de taxă a autovehiculelor interne, şi-a încetat aplicabilitatea la data de 01.01.2013, astfel încât de la această dată nu mai există probleme de compatibilitate cu prevederile europene.

IV. Întrebarile adresate Curții de Justiție a Uniunii Europene:

Curtea de Apel va dispune, în temeiul prevederilor art. 267 din T.F.U.E, sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu următoarele întrebări preliminare:

1. Având în vedere dispozițiile Legii nr. 9/2012 şi obiectul taxei prevăzute de această lege, este necesar să se considere că articolul 110 din TFUE trebuie interpretat ca opunându-se instituirii de către un stat membru UE a unei taxe pentru emisii poluante, aplicabilă în momentul înmatriculării autovehiculelor provenite dintr-un alt stat UE, taxă care nu se aplică la înmatricularea cu ocazia transferul dreptului de proprietate asupra autovehiculelor interne pentru care a fost achitată deja o astfel de taxă sau una similară, în condițiile în care valoarea acestei taxe reziduale încorporată în valoarea autovehiculelor de pe piața internă este inferioară noii taxe?

2. Având în vedere dispozițiile Legii nr. 9/2012 şi obiectul taxei prevăzute de această lege, este necesar să se considere că articolul 110 din TFUE trebuie interpretat ca opunându-se instituirii de către un stat membru UE a unei taxe pentru emisii poluante, aplicabilă în momentul înmatriculării autovehiculelor provenite dintr-un alt stat UE, taxă care se plăteşte pentru autovehiculele interne doar la transferul dreptului de proprietate asupra unui astfel de autovehicul, cu rezultatul că un autovehicul extern nu poate fi folosit fără plata taxei, în timp ce un autovehicul intern poate fi folosit nelimitat în timp fără plata taxei până la momentul şi dacă se realizează un transfer al dreptului de proprietate asupra autovehiculului respectiv, urmat de înmatricularea noului proprietar?

V. Dreptul intern aplicabil

LEGEA nr. 9 din 6 ianuarie 2012 privind taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule

Art.1

(1) Prezenta lege stabileşte cadrul legal privind instituirea taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule, denumită în continuare taxă.

(2) Taxa se face venit la bugetul Fondului pentru mediu şi se gestionează de Administrația Fondului pentru Mediu, în vederea finanțării programelor şi proiectelor pentru protecția mediului.

Art. 4

(1) Obligația de plată a taxei intervine:

a) cu ocazia înscrierii în evidențele autorității competente, potrivit legii, a dobândirii dreptului de proprietate asupra unui autovehicul de către primul proprietar din România şi atribuirea unui certificat de înmatriculare şi a numărului de înmatriculare;

b) la repunerea în circulație a unui autovehicul după încetarea unei exceptări sau scutiri prevăzute la art. 3 şi 8;

c) la reintroducerea în parcul auto național a unui autovehicul, în cazul în care, la momentul scoaterii sale din parcul auto național, i s-a restituit proprietarului plătitor valoarea reziduală a taxei, în conformitate cu prevederile art. 7.

(2) Obligația de plată a taxei intervine şi cu ocazia primei transcrieri a dreptului de proprietate, în România, asupra unui autovehicul rulat şi pentru care nu a fost achitată taxa specială pentru autoturisme şi autovehicule, conform Legii nr. 571/2003, cu modificările şi completările ulterioare, sau taxa pe poluare pentru autovehicule şi care nu face parte din categoria autovehiculelor exceptate sau scutite de la plata acestor taxe, potrivit reglementărilor legale în vigoare la momentul înmatriculării.

Art.7

(2) Valoarea reziduală a taxei reprezintă taxa care ar fi plătită pentru respectivul autovehicul dacă acesta ar fi înmatriculat la momentul scoaterii din parcul auto național.

VI. Dreptul Uniunii Europene

Art. 110 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE) : „Nici un stat membru nu aplică, direct sau indirect, produselor altor state membre impozite interne de orice natură mai mari decât cele care se aplică, direct sau indirect, produselor naționale similare. De asemenea, nici un stat membru nu aplică produselor altor state membre impozite interne de natură să protejeze indirect alte sectoare de producție."

VII. Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene

Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 7 aprilie 2011 în cauza C-402/09– *Tatu contra României*
Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 7 iulie 2011 in cauza C-263/10 – *Nisipeanu contra României*
Hotărârea Curtii de Justiție a Uniunii Europene din 3 februarie 2014 in cauzele conexate C-97/2013 si C-214/2013 – *Campean si Ciocoiu contra României*
Hotărârea Curtii de Justiție a Uniunii Europene din 19 decembrie 2013 în cauza C-437/12- *X contra Olandei*

VIII. Considerentele Curții de Apel cu privire la necesitatea sesizării CJUE în vederea pronunțării unei hotărâri preliminare

1. Curtea a fost sesizată cu soluționarea unui recurs formulat împotriva unei hotărâri prin care s-a respins restituirea unei cereri de restituire a unei taxe pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule, reclamantul motivându-si cererea exclusiv pe faptul că acest tip de taxă contravine prevederilor art.110 din TFUE.

Analizând susținerile părților, Curtea, ca instanță de ultim grad, a constat necesitatea sesizării CJUE, în temeiul 267 din TFUE, având în

vedere necesitatea interpretării art.110 TFUE pentru a decide în ce măsură acesta se opune unei reglementări precum cea cuprinsă în Legea 9/2012.

2. Nelămuririle Curții de Apel, ce au determinat sesizarea CJUE, privesc două chestiuni.

2.1 În primul rând, deşi taxa se achită şi în cazul transferului dreptului de proprietate asupra autovehiculelor de pe piața internă, această regulă cunoaşte o excepție semnificativă. Astfel, în cazul în care pentru acestea a fost deja achitată taxa specială pentru autoturisme şi autovehicule, conform Legii nr. 571/2003, cu modificările şi completările ulterioare, sau taxa pe poluare pentru autovehicule, taxa pentru emisii poluante nu se mai datorează.

Potrivit informațiilor deținute de Curtea de Apel, valoarea taxei reziduale încorporate în valoarea autovehiculelor de ocazie similare deja înmatriculate în România este mai mică decât valoarea taxei stabilite prin Legea 9/2012.

Un calcul estimativ făcut în cauza de față relevă faptul că, un autovehicul similar celui din speță, care ar fi fost introdus pe piața internă în anul 2008, ar avea inclusă în valoarea sa o taxă reziduală de … lei, semnificativ mai mică decât taxa achitată de reclamant, de … lei. Valoarea taxei reziduale a fost stabilită de Curte prin calculul cuantumului acesteia în baza legislației aplicabile în domeniu în anul 2008, însă folosind vârsta autovehiculului de la data la care a fost achitată taxa de către reclamant. Rezultatul calculului făcut în acest mod a fost obținut prin folosirea calculatorului pus la dispoziție pe site-ul pârâtei şi este anexat sesizării.

2.2 Cea de a doua chestiune priveşte modalitatea diferită în care posesorii de autovehicule se pot bucura de folosința acestora. Astfel, în timp ce posesorul unui autovehicul importat dintr-un stat membru UE îl poate folosi pe teritoriul României fără plata taxei pe o perioadă de 90 de zile (cu plăcuțe de înmatriculare provizorii), posesorul unui autoturism similar aflat pe piața internă şi pentru care nu a fost achitată taxa îl poate folosi nestingherit pe o perioadă nedeterminată de timp, până la înstrăinarea sa, adică până într-un moment viitor şi incert. Mai mult, un astfel regim de taxare încurajează transferurile de facto pe piața interna, adică vânzările de astfel de autovehicule fără îndeplinirea formalităților legale, în detrimentul achiziționării de autovehicule din statele UE.

În acest sens, de altfel, a fost prezentată şi opinia Avocatului General în cauza Nicula contra România, C331/13. La punctul 82 se arată că : *„ In orice caz, astfel cum am susținut la punctul 43 din prezentele concluzii, in urma pronunțării Hotărârii Tatu (EU:C:2011:219), guvernul roman putea alege fie sa elimine taxa pe poluare si sa restituie sumele percepute in temeiul acestei taxe contribuabililor care o plătiseră deja, fie sa mențină taxa pe poluare (indiferent de denumire), dar sa o impună prompt şi fără întârziere proprietarilor de autovehicule de ocazie înmatriculate deja în România care erau, în această calitate, scutite de taxa pe poluare.”*

3. Aceste circumstanțe au ridicat serioase îndoieli Curții de Apel vis a vis de compatibilitatea normei interne cu prevederile art.110 TFUE, considerându-se aşadar necesară interpretarea acestui din urmă tratat, neputându-se reține că aceasta interpretare şi aplicarea acestuia este clară şi ar putea fi făcută de Curtea de Apel fără a lăsa loc vreunei îndoieli

rezonabile. Concluzia se impune cu atât mai mult cu cât şi noțiunea de „valoarea reziduală a taxei" trebuie interpretată la nivel european, neputându-se lăsa la latitudinea legiuitorului național legiferarea unor definiții diferite, față de un criteriu unic ce trebuie avut în vedere în interpretarea dispozițiilor tratatului.

IX. Aprecierea Curții de Apel cu privire la interpretarea art.110 TFUE

1. În opinia Curții de Apel, prevederile art.110 din TFUE trebuie interpretate, conform jurisprudenței constante a CJUE, in sensul ca acesta se opune ca un stat membru să instituie o taxă pe poluare aplicată autovehiculelor cu ocazia primei lor înmatriculări în acest stat membru, dacă regimul acestei măsuri fiscale este astfel stabilit încât descurajează punerea în circulație, în statul membru menționat, a unor vehicule de ocazie cumpărate în alte state membre, fără însă a descuraja cumpărarea unor vehicule de ocazie având aceeaşi vechime şi aceeaşi uzură de pe piața națională.

Ca atare, trebuie stabilit în ce măsură taxa introdusă prin Legea 9/2012 afectează în egală măsură autovehiculele provenind din statele UE şi cele deja aflate pe piața interna.

Cu titlu preliminar, Curtea notează că prin Legea 9/2012 legiuitorul a încercat înlăturarea diferenței de tratament fiscal dintre autovehiculele importate din statele membre ale Uniunii Europene in vederea punerii lor in circulație în România şi produsele naționale, existentă sub reglementările anterioare, prin stabilirea faptului ca timbru de mediu se va datora si pentru produsele naționale cu privire la care nu s-au achitat sarcini fiscale prevăzute de reglementările anterioare.

Pentru a verifica daca înlăturarea discriminării este reală sau doar aparentă, trebuie verificat însa dacă condițiile de utilizare în România a unui autovehicul importat din UE sunt identice cu cele a unui produs similar aflat pe piața internă.

În opinia Curții de Apel, aceste condiții generate de instituirea noii taxe nu sunt identice.

Valoarea mai mică a taxei reziduale încorporate în valoarea vehiculelor de ocazie aflate pe piața internă determină un preț mai mic al acestora în momentul înstrăinării, față de un autovehicul provenind dintr-un stat membru şi pentru care se datorează noua taxă, efectul fiind aşadar al încurajării cumpărării acestor bunuri de pe piața internă, în detrimentul celor provenind din alte state UE. Concluzia se impune şi prin raportare la considerentele din hotărârea Curtii de Justiție a Uniunii Europene din 19 decembrie 2013 în cauza C-437/12- *X contra Olandei.*

De asemenea, diferența de tratament sub aspectul datei de la care se datorează aceste taxe – amintit mai sus – creează şi el un regim mai favorabil autovehiculelor similare de pe piața internă, cu acelaşi efect descurajant al achiziționării vehiculelor provenind din UE.

Aşadar, în opinia Curții de Apel Cluj, interpretarea art.110 din TFUE trebuie făcută în sensul că acesta se opune instituirii de către un stat membru al Uniunii Europene a unei taxe de tipul celei cuprinse în Legea 9/2012.

D I S P U N E

În temeiul prevederilor art. 267 din T.F.U.E, sesizează Curtea de Justiție a Uniunii Europene cu următoarele întrebări preliminare:

1. Având în vedere dispozițiile Legii nr. 9/2012 şi obiectul taxei prevăzute de această lege, este necesar să se considere că articolul 110 din TFUE trebuie interpretat ca opunându-se instituirii de către un stat membru UE a unei taxe pentru emisii poluante, aplicabilă în momentul înmatriculării autovehiculelor provenite dintr-un alt stat UE, taxă care nu se aplică la înmatricularea cu ocazia transferul dreptului de proprietate asupra autovehiculelor interne pentru care a fost achitată deja o astfel de taxă sau una similară, în condițiile în care valoarea acestei taxe reziduale încorporată în valoarea autovehiculelor de pe piața internă este inferioară noii taxe?

2. Având în vedere dispozițiile Legii nr. 9/2012 şi obiectul taxei prevăzute de această lege, este necesar să se considere că articolul 110 din TFUE trebuie interpretat ca opunându-se instituirii de către un stat membru UE a unei taxe pentru emisii poluante, aplicabilă în momentul înmatriculării autovehiculelor provenite dintr-un alt stat UE, taxă care se plăteşte pentru autovehiculele interne doar la transferul dreptului de proprietate asupra unui astfel de autovehicul, cu rezultatul că un autovehicul extern nu poate fi folosit fără plata taxei, în timp ce un autovehicul intern poate fi folosit nelimitat în timp fără plata taxei până la momentul şi dacă se realizează un transfer al dreptului de proprietate asupra autovehiculului respectiv, urmat de înmatricularea noului proprietar?

În temeiul art. 412 pct.7 NCPC SUSPENDĂ judecata cauzei până la până la pronunțarea de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene a hotărârii preliminare.

Pronunțată în şedința publică din data de 24 noiembrie 2014.

PREŞEDINTE, JUDECĂTOR, JUDECĂTOR,

GREFIER,